

THE SARUM RITE
Breviarium Sarisburiense cum nota.

Tome B.
Fasciculus 3.
Pages 137-166.

Proprium de tempore.
Adventus.
Dominica ij.
Ebdomada ij.

Edited by William Renwick.

HAMILTON ONTARIO.
THE GREGORIAN INSTITUTE OF CANADA.
MMVII.

The Sarum Rite is published by The Gregorian Institute of Canada/L'Institut grégorien du Canada, c/o School of the Arts, McMaster University, 1280 Main Street West, Hamilton, Ontario, Canada L8S 4L8. The Gregorian Institute of Canada is affiliated with the School of the Arts, McMaster University.

The Sarum Rite is distributed over the internet through .pdf files located at:
www.humanities.mcmaster.ca/~renwick/sarum-01.htm

This document first published July 1 2007.

Revised December 2007, July 2008, April, 2011, July 2022.

All rights reserved. This publication may be downloaded and stored on personal computers, and may be printed for purposes of research, study, education, and performance. No part of this publication may be uploaded, printed for sale or distribution, or otherwise transmitted or sold, without the prior permission in writing of the Gregorian Institute of Canada.

The Gregorian Institute of Canada/L'Institut grégorien du Canada is a charitable organization registered by the Federal Government of Canada.

Web site address: www.gregorian.ca

© The Gregorian Institute of Canada, 2007.

[*Pica de dominica secunda adventus.*]

- A.** **¶** Littera dominicalis **A**. Tota cantetur hystoria. 2. vespere erunt de commemoratione et memoria de dominica et de sancta Maria cum hac antiphona *Ave María*. 19.
Feria 2. 3. et sabbato de commemorationibus.
Feria 5. de feria, **R**. de 1. nocturno, et missa de 4. feria.
Feria 6. dicuntur **R**. de [secundo]¹ nocturno cum **R**. feriali : et epistola et evangelium ejusdem ferie.
- B.** **¶** Littera dominicalis **B**. Tota cantetur hystoria et memoria de octava et de sancta Maria. Festum sancti Osmundi differatur in crastinum : vespere in dominica erunt de festo.
Feria 2. de sancto Osmundo, omnia de communi unius confessoris et pontificis.
Feria 4. 6. et sabbato de commemorationibus et missa de octava [sancti Andree]² dicitur in capitulo. **R**. feriale pretermittatur.
- C.** **¶** Littera dominicalis **C**. Tota cantetur hystoria. Ad 1. vespere que erunt de dominica fiat memoria de sancto Osmundo : de octava et de sancta Maria. Ad 2. vespere que erunt de sancto Nicolao, memoria de dominica, de octava, et de sancta Maria cum antiphona *Ave María*. 19.
Feria 5. 6. et sabbato de commemorationibus et **R**. feriale pretermittatur.
- D.** **¶** Littera dominicalis **D**. Totum de dominica, et festum sancti Nicolai differatur in crastinum nisi fuerit festum loci.
Feria 2. de sancto Nicolao, et memoria de octava [sancti Andree]³, [de adventu]⁴ et de sancta Maria cum missa de octava in capitulo.
Feria 5. 6. et sabbato de commemorationibus.
Feria 4. dicitur **R**. feriale cum missa ejusdem ferie.
Ubi festum apostoli [Andree]⁵ est festum loci, differatur festum sancti Nicolai ad 4. feriam.
- E.** **¶** Littera dominicalis **E**. De servitio dominicali. Ad 1. vespere, que erunt de dominica, fit solennis memoria de sancto Nicolao : de octava et de sancta Maria et missa de octava dicitur in capitulo. 2. vespere erunt de conceptione beate Marie : et solennis memoria de dominica tantum.
Feria 2. de conceptione. Ad 2. vespere memoria de commemoratione et de adventu Domini solenniter.

Feria 3. 4. et 5. de commemorationibus.

Feria 6. dicitur \mathcal{R} . feriale, Epistola et evangelium ejusdem ferie.

[13r.]

\mathcal{F} . \mathcal{C} Littera dominicalis \mathcal{F} . Totum de dominica. Festum conceptionis differatur in crastinum.⁶ Secunde vespere erunt de Conceptione et solennis memoria de dominica tantum.

Feria 2. de conceptione et solennis memoria de adventu tantum. Ad 2. vespere de conceptione fiat solennis memoria de commemoratione et de adventu.

Feria 3. 5. et sabbato de commemorationibus.

Feria 4. dicitur \mathcal{R} . feriale et missa ejusdem ferie.

\mathcal{G} . \mathcal{C} Littera dominicalis \mathcal{G} . De servitio dominicali. Ad 1. vespere, que erunt de festo, fiat solennis memoria de dominica tantum. Secunde vespere erunt de dominica et memoria de commemoratione et de sancta Maria cum antiphona. *Ne tímeas.* 88.

Feria 2. 3. et sabbato de commemorationibus.

Feria 4. de feria : \mathcal{R} . de 1. nocturno.

Feria 6. de feria cum \mathcal{R} . feriali. Epistola et evangelium ejusdem ferie.

¶ *Dominica secunda adventus Domini.*

Ad [j.] vesperas.

Ant. Benedictus. [352]. *Ps.* *Ipsum. ut supra in precedenti sabbato notatum est.* 8.

Capitulum. Esaie 4. [2.]

IN die illa erit germen Dómini in | terre sublímis : et exultátio his qui
magnificéntia et glória, et fructus | salváti fúerint de Israel.

R. Docébit nos. viij. 150.

Hymnus. Cónditor alme. 13.

V. Rorate celi. 14.

AS:22; 1519:24r; 1531:13r.⁷

4195. *Ant.*
VIII.i.

- ri- é-tur * si-cut sol Salvá-tor mundi : et descén-
det in ú-te-rum Vírgi-nis si-cut ymber su-per gra-men
al-le-lú-ya. *Ps.* Magníficat. 69*.

Oratio.

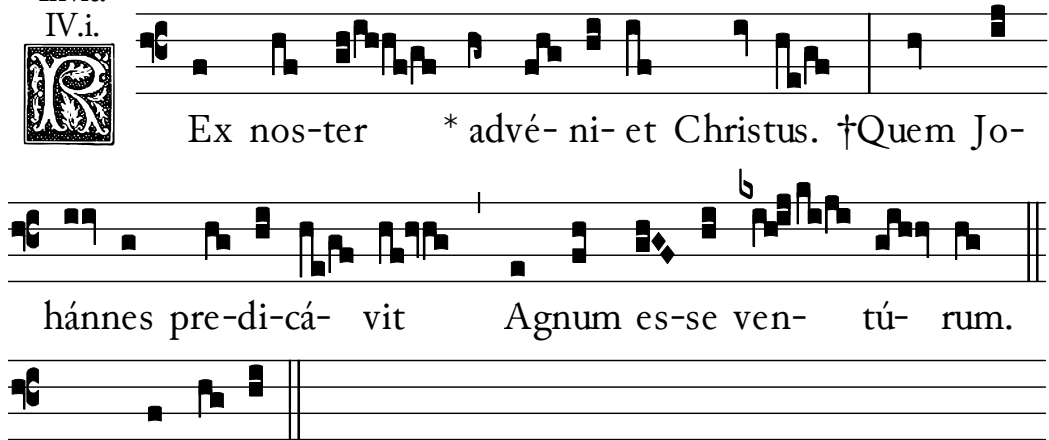
EXcita Dómine corda nostra ad | méntibus servíre mereámur. Qui
preparándas unigéniti tui vias : | tecum.
ut per ejus advéntum, purificátis tibi

Memoria beate⁸ Marie ut supra. 19.

¶ *Ad matutinas.*

AS:23; 1519:24v; 1531:13r.⁹

Invit.
IV.i.

1155.

Ps. Ve-ní- te. 13.*

Hymnus, antiphona, psalmi et versus¹⁰ ut in j. dominica adventus. 39.

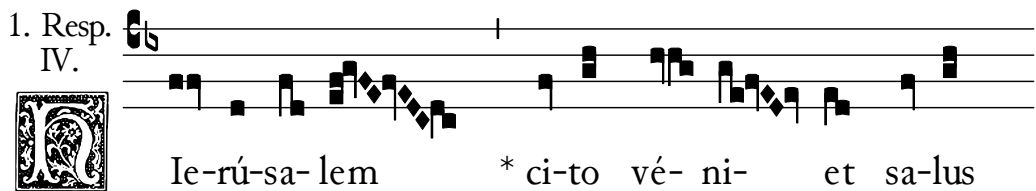
Lectio j. Legenda 7. Lect. legatur per adventum. Esaie 5. [II-14.]¹¹

VE qui consúrgitis mane ad ebrietatem sectandam : et potandum usque ad vespam ut vino estuétis. Cýthara et lira et týmpanum et týbia et vinum in convíviis vestris : et opus Dómini non respícitis, nec ópera mánuum ejus considerátis. Propterea captívus duc-

tus est pópulus meus quia non hábit sciéntiam : et nóbiles ejus interiérunt fame : et multitúdo ejus siti exáruit. Propterea dilatávit inférnus ánimam suam, et apéruit os suum absque ullo término : et descéndent fortes ejus, et pópulus ejus, et sublimes gloriósque ejus ad eum. Hec dicit Dóminus.

AS:23; 1519:24v; 1531:13r.¹²

1. Resp.
IV.

7031.

tu- a : qua-re me-ró-re con-súme- ris : nunquid
 consi- li- á-ri-us non est ti- bi, qui- a inno-vá- vit
 te do- lor? †Sal- vá-bo te et li-be-rá- bo te :
 7031a. no-li timé- re. ✠ Isra- el si me audí- e- ris non
 e-rit in te De- us re-cens : neque a-do-rá-bis De- um a-li-
 é- num : e-go e- nim Dó- mi- nus. †Sal- vá-bo te.

Lectio secunda. [Esaie 5. 15-17.]

ET incurvabitur homo et humiliabitur vir : et óculi sublimium deprimentur. Et exaltabitur Dóminus exercítuum in iudicio : et Deus

Sanctus sanctificábitur in iustícia. Et pascéntur agni juxta órđinem suum : et desérta in ubertátem versa ádvēne cómedent. Hec dicit Dóminus.

AS:23; 1519:25r; 1531:13r.¹³

2. Resp.

V.

C-ce Dómi-nus * vé-ni-et et omnes sancti e-jus

6586.

cum e- o, et e- rit in di-e il-la

lux mag- na : et ex-í-bunt de Hie- rú-sa- lem si-cut

a-qua mun- da. †Et regná- bit Dómi- nus in e-térnum

su- per om- nes gen- tes. ✠. Ecce Dómi-

6586b.

nus cum vir-tú-te vé-ni- et, et regnum in ma-nu e-jus et

po-téstas et impé-ri- um. †Et regná- bit.

Lectio iij. [Esaie 5. 18–20.]

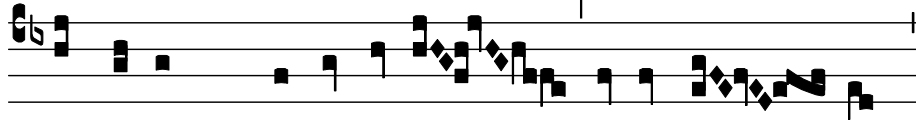
VE qui tráhitis iniquitatem in funiculis vanitatis : et quasi vinculum plaustrí peccátum. Qui dicitis, Festínet et cito véniat opus

ejus ut videámus : et apprópiet et véniat consílium sancti Israel : et sciémus illud. Ve qui dicitis bonum malum et malum bonum : ponéntes

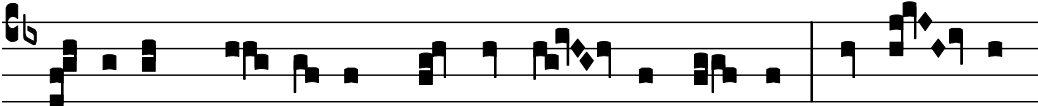
ténebras lucem et lucem ténebras,
ponéntes amárum in dulce, et dulce

in amárum. Hec dicit [Dóminus].

AS:23; 1519:25r; 1531:13r.¹⁴

6290. 3. Resp. I.

 I- vi- tas * Hie- rú- sa- lem no- li fle- re

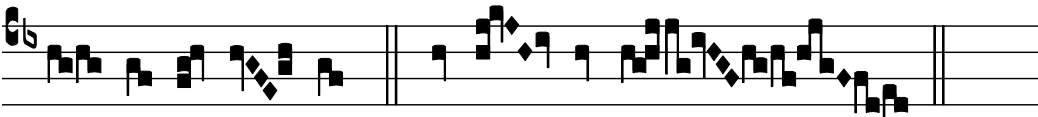
quó- ni- am dó- lu- it Dó- mi- nus su- per te. †Et áu- fe-

ret a te omnem tri- bu- la- ti- ó- nem.

6290b.

∞. Ecce in forti- tú- di- ne vé- ni- et : et bráchi- um e- jus

do- mi- ná- bi- tur. †Et áu- fe- ret.

∞. Glória Patri. 93*. †Et áuferet.

In ij. nocturno fiant medie lectiones de sermone beati Maximi episcopi.¹⁵

Lectio iiij. (Ambrose. sermone 29.)

 Uperióre Domínica capítulum
Evangélicum disseréntes, quan-
dam partem¹⁶ ex illo perstrínximus :
súperest ut sequéntia decurrámus.
Descrípsimus enim quid esset quod
ait Dóminus, In illa nocte erunt duo

in lecto uno : et réliqua. Nunc ergo
videámus quod relíquum est. Dicit
enim éadem divína senténtia, Erunt
due moléntes in pistríno : una assu-
métur et una relinquetúr. Primum
ígitur considerándum est : quómodo

constet molentis officium : deinde que sunt due que mólere dicuntur, tertio quid pistrinum sit, quisve molitionis effectus. Nulli dubium est quod mólere non áliter constat : nisi duobus lapidibus apparatis et convenientibus sibi, ut áleri ex his magnitúdo alterius imponatur, et illum quidem lapidem qui prior solo stérnitur esse pigrum et tardum et pene (ut ita díxerim) otiosum, ac nisi superioris participatióne lapidis oneraretur, fórsitan necessarius non videretur : ita dum ille operatur, étiam iste útilis invenitur. Ille autem, id est superior lapis, tanta velocitate óperis circumfértur : ut fallens óculos, [13v.] in ipsa celeritate stare credatur, et

putetur immobilis esse dum currat. Qui quanto violentius actus fuerit : tanto opus perfectius consummatur. Ita ergo prior lapis stat et jacet¹⁷ : et pene nichil prodest. Ille vero alter, que inferuntur cuncta suscipit, que veniunt universa complectitur : et per cavernulas quasdam uterque quod operetur acquirit. Qui molit autem hoc habere videtur officii : ut pervigili cura granorum asperitate confracta, ex íntimis eorum occultisque visceribus simílaginem medullamque producat : et sordium levitate discussa, in apertum profert omne quod purum est, ex quo mundissimum panem conficiens gratiam Dómini consequatur. Tu autem Dómine [miserere nostri].

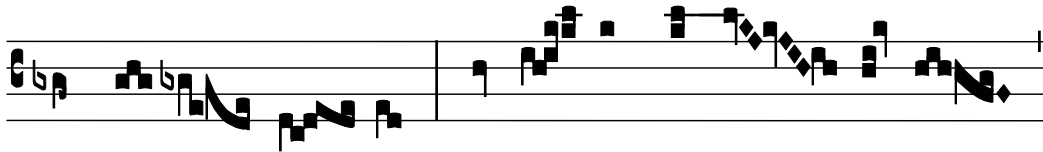
AS:24; 1519:25v; 1531:13v.¹⁸

4. Resp.

V.

C-ce vé-ni-et * Dómi-nus pro-téctor nos-ter

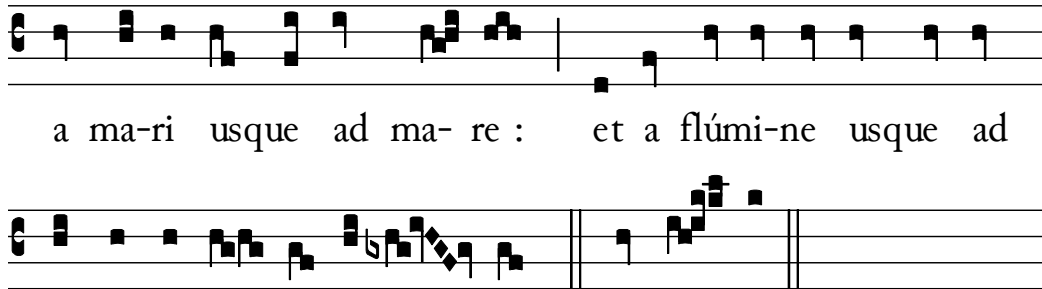
sanctus Is- ra- el. †Co-ró- nam regni ha-bens

6613b.

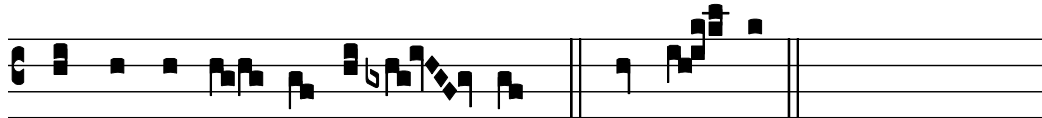

in cá- pi-te su- o. ✠. Et domi-ná-bi-tur

6613.

a ma-ri usque ad ma- re : et a flúmi-ne usque ad

térmi-nos or- bis terrá- rum. †Co-ró- nam.

Lectio quinta.

Hos ígitur duos moláres lápides, duo arbítror esse¹⁹ testaménta : hoc est legem Móysi et evangélium Dómini. Que ita sunt dispósita vel paráta ut sibi testaméntum utrúmque convéniat : sicut ait Salvátor, Non veni legem sólvare : sed adimplére. Et ad vicem molárum áliud prius solo pósito, áliud ínsuper collocátum : hoc est, legem primum homínibus constitútam : deínde ad perféctum evangélium. Que lex velut inferióris mole saxum ita erat pigra et tarda et pénitus ociósa : ut quicquid operádo accéperat, id omne perdíderit, dicénte de Judéis Prophéta, Omnes declina-

vérunt simul inútiles facti sunt : non est qui fáciat bonum non est usque ad unum. Ergo nisi evangélium superpósito fúisset : adhuc lex velúti tarda et gravis jáceret in terra Judáica et unius províncie cooperirétur angústis. Nisi evangélium in quam²⁰ datum esset : lex necessariá omnino non esset. Hoc autem lex operabátur sine evangélio : quod uno saxo fieri potest. Confringere póterat non prodésse, sicut ait beátus Apóstolus, Lex autem iram operátur : grátiam vero non prestat. Tu autem Dómine miserére [nostri].

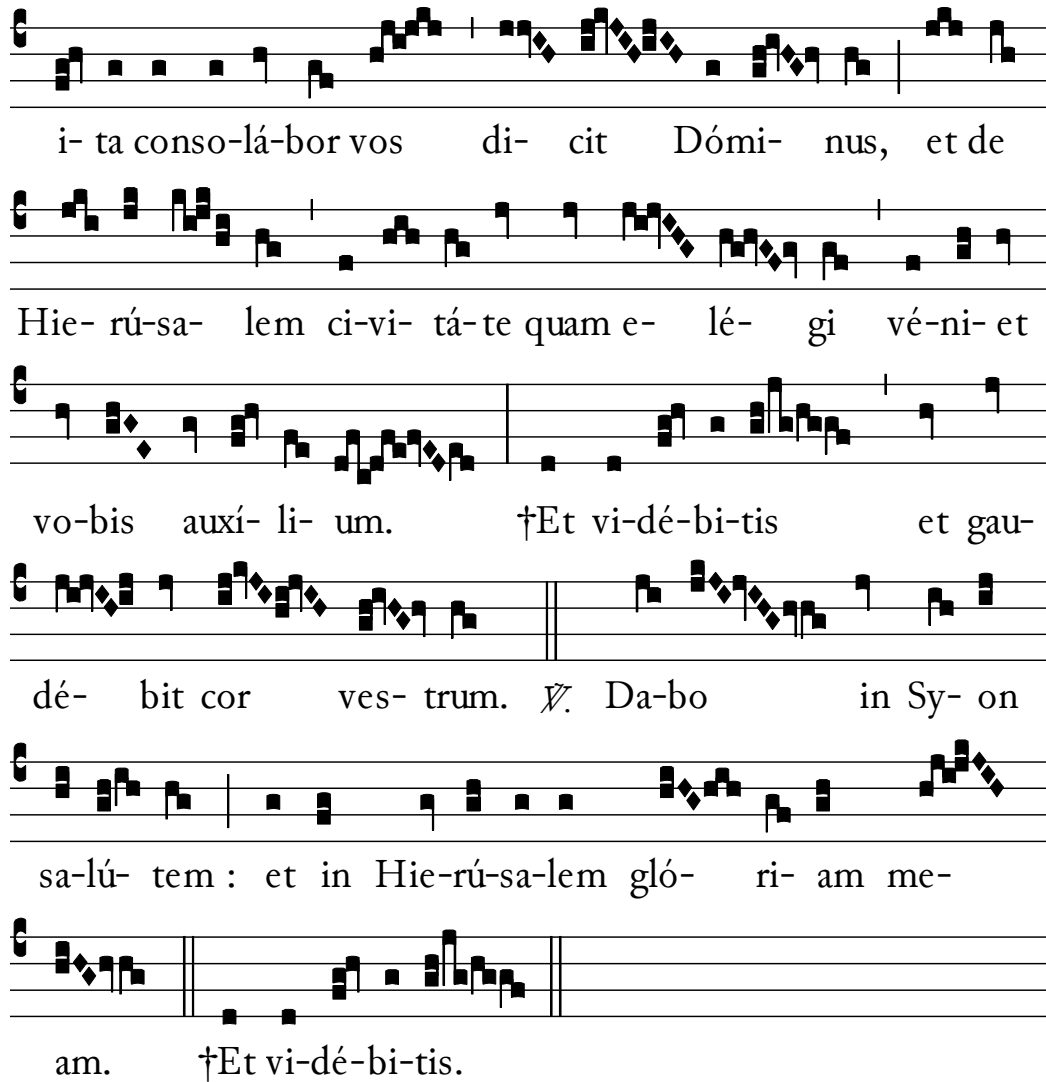
AS:24; 1519:25v; 1531:13v.²¹

5. Resp.
VIII.

I-cut ma-ter * conso-lá-tur fí-li-os su- os :

7660.

i- ta conso-lá-bor vos di- cit Dómi- nus, et de
 Hie- rú-sa- lem ci-vi- tá-te quam e- lé- gi vé-ni- et
 vo-bis auxí- li- um. †Et vi-dé-bi-tis et gau-
 dé- bit cor ves- trum. ✠ Da-bo in Sy- on
 sa-lú- tem : et in Hie-rú-sa-lem gló- ri- am me-
 am. †Et vi-dé-bi-tis.

7660b.

*Lectio sexta.*²²

STante ergo lege, evangélium datum est : quod véteri super-positum testaménto utrúmque condécorat, ac tanta velocitáte óperis circumfértur, ut volubilitáte sui séculum omne circúmeat. Hoc est inférna vísitet, celéstia pénétret, et²³ terréna collústret. Quod evangélium

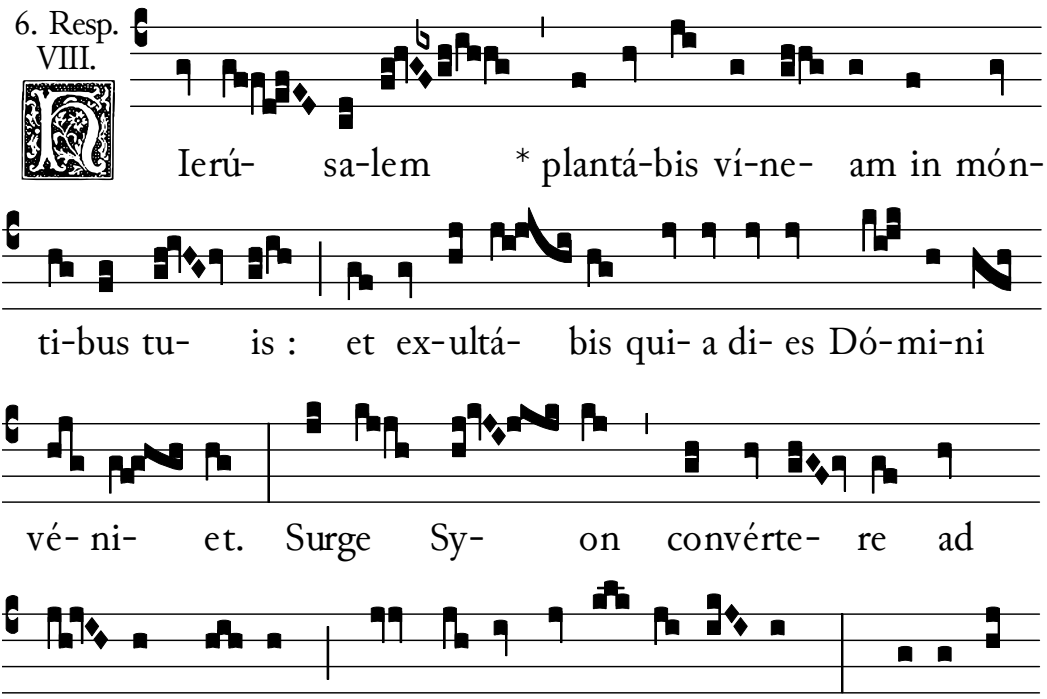
tanquam supérior mola, cunctos credéntes súscipit, omnes adveniéntes áccipit, et velúti per quasdam cavérnulas preceptórum ad interióra transmíttit : ut ibi hincinde duórum testaméntórum salutáribus mandátis, gentilitátis asperitáte mólita : producat omne quod purum est. Quam

similitudinem testamentorum Ezechielem prophetam arbitror perstrinxisse : cum dicit rotam in medio rote esse connexam. Harum igitur molarum operatione, id est novi ac veteris testamenti hoc agit sancta ecclesia cura pervigili, ut peccatorum asperitate discussa, ex occultis cogitationibus medullam mundi cordis eliciat : et celestibus mandatis mandata²⁴ ex intimis spiritalia alimenta producat, de quibus alimentis Paulus apostolus ait, Lac vobis potum dedi : non escam. Et iterum, Perfectorum

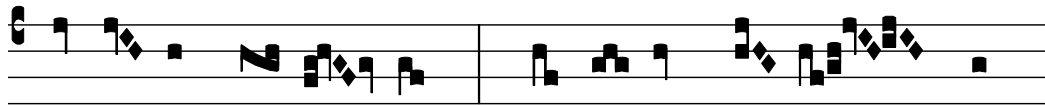
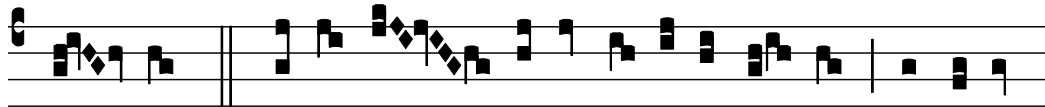

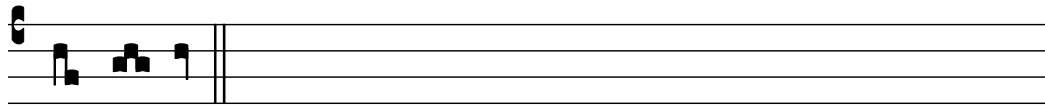
autem hominum²⁵ est solida esca : qui propter habitum, sensus exercitatos habent. Et reliqua. Ac spiritum nostrum omni humanitate purificans velut similaginem Deo offerre contendit : sicut David sanctus ait, Sacrificium Deo spiritus contribulatus. Tanta autem velocitate circumfertur evangelium : ut non nisi sapientes cursum ejus intelligant. Quem beatus Paulus intelligens ait, ut sermo Dei currat et clarificetur in nobis. Tu autem Domine.

AS:24; 1519:26r; 1531:13v.²⁶

7033. 6. Resp. VIII.

Ierú- sa-lem * plantá-bis ví-ne- am in món-
 ti-bus tu- is : et ex-ultá- bis qui- a di- es Dó-mi-ni
 vé- ni- et. Surge Sy- on convérte- re ad
 De- um tu- um : gau-de et le-tá- re Ja- cob. †Qui- a de

 mé-di- o gén-ti- um. †Sal-vá- tor tu- us vé-
 7033b.
 ni- et. ✠. Exúl-ta sa-tis fí- li- a Sy- on : jú-bi-la

 fí- li- a Hie-rú-sa- lem. †Qui- a. ✠. Glória. 95*.

 †Sal-vá- tor.

¶ *In tertio nocturno Evangelium secundum Lucam xxj. [25].*

[14r.]

IN illo témpore,
 Dixit Jesus dis-
 cípulis suis, Erunt
 signa in sole et luna
 et stellis, et in terris
 pressúra géntium pre confusióne sóni-
 tus maris et flúctuum : arescéntibus
 homínibus pre timóre et expectatióne
 que supervénient univérso orbi. Et
 réliqua.

Omelia i. beati Gregorii pape.

Lectio vij.²⁷

Dominus ac Redémp²⁸tor noster,
 parátos nos inveníre desíderans,

senescéntem mundum que mala
 sequántur denúnciat : ut nos ab ejus
 amóre compéscat. Appropinquántem
 ejus términum, quante percussiónes
 prevéniant innotéscit. Ut si Deum
 metúere in tranquillitáte nólumus :
 saltem vicínium ejus judícium vel per-
 cussiónibus, attríti timeámus. Huic
 étenim lectióni sancti Evángélii quam
 modo vestra fratérnitas audívit : paulo
 supérius Dóminus premisit dicens,
 Exúrget gens contra gentem, et
 regnum advérsus regnum : et erunt
 terremótus magni per loca, et

pestiléntie et fames. Et quibúsdam
interpósitis : hoc quod modo audístis
adjúnxit, Erunt signa in sole et luna

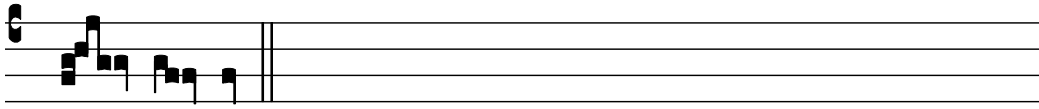
et stellis : et in terris pressúra
géntium, pre confusióne sónitus maris
et flúctuum. Tu [autem].

AS:25; 1519:26v; 1531:14r.²⁹

6629. 7. Resp. III.

G-re-di-é-tur * Dó-mi-nus de Samá-ri-a
ad por-tam que réspi-cit ad o-ri-én-tem : et
vé-ni-et in Béth-le-em ámbu-lans su-per a-quas
re-dempti-ó-nis Ju-de. †Tunc sal-vus e-rit omnis
6639b. ho-mo qui-a ec-ce vé-ni-et. ✠. Et pre-pa-
rá-bi-tur in mi-se-ri-córdi-a só-li-um e-jus : et
se-dé-bit su-per il-lud jú-di-cans in equi-tá-te.

†Tunc sal-vus.

*Lectio octava.*³⁰

EX his profecto ómnibus ália jam facta cernimus : ália in próximo ventúra formidámus. Nam gentem super gentem exúrgere, earúmque pressúram terris insístere : plus jam in nostris tribulatióibus cernimus, quam in codícibus légimus. Quod terremótus urbes innúmeras súbruat : ex áliis mundi pártibus scitis quam frequénter inde audívimus. Pestiléntias : sine cessatióne pátimur. Signa vero in sole et luna et stellis adhuc apérte mínime vidémus : sed qui³¹

hec non longe sint : ex ipsa jam áeris immutatióne collígimus. Quam-vis priúsqvam Itália gentíli gládio feríenda traderétur, ígneas in celo ácies vídimus : ipsúmque qui post³² ea fusus est humáni géneris sánguinem coruscántem. Confúsió autem maris et flúctuum : necdum nova est exórta. Sed cum multa jam prenunciáta compléta sint : dúbium non est quin sequántur étiam pauca que restant, quia sequéntium rerum certítudo : est preteritárum exhibítio.

AS:25; 1519:26v; SB:1531:14r.³³

8. Resp.
II.

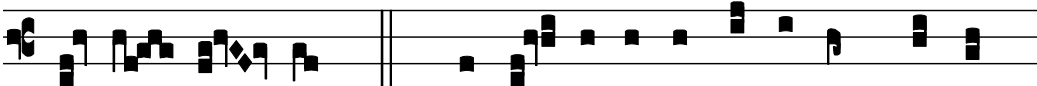

O-cé-bit nos *Dó-mi-nus vi- as su- as :

et ambu- lá-bi- mus in sé- mi-tis e- jus. †Qui- a

de Sy-on ex-í-bit lex : et ver- bum Dómi- ni de

6481.

6481b.

Hie-rú- sa- lem. *℣.* Ve-ní- te ascendámus ad montem

Dómi- ni : et ad domum De- i Ja- cob. †Qui- a.

*Lectio nona.*³⁴

Hec nos fratres³⁵ idcirco diximus, ut ad cautéle stúdi- um vestre mentes evigilent, ne securitate tórpeant, ne ignorantia languéscant : sed semper eas et timor sollicitet : et in bono ópere sollicitúdo confirmet. Pensántes hoc quod Redemptóris nostri voce subjúngitur, Arescéntibus homínibus pre timóre et expectatióne que supervénient unívsero orbi. Nam virtútes celórum movebúntur. Quid enim Dóminus virtútes celórum nisi ángelos, archángelos, thronos, dominatiónes, principátus et potestátes appéllat ? Que in advé-ntu

districti júdicis, nostris tunc óculis visibíliter apparebunt : ut distríc- te tunc a nobis éxigant, hoc quod nos modo invisibilis Cónditor equaním- iter portat. Ubi et súbditur, Et tunc vidébunt Fílium hóminis veniéntem in núbibus : in potestáte magna et majestáte. Ac si apérte dicerétur, In potestáte et majestáte visúri sunt, quem in humilitáte pósitum audíre noluérunt : ut virtú-tem ejus tanto tunc districtius sén- tiant : quanto nunc cervícem cordis ad ejus paciéntiam non inclínant. Tu [autem].

AS:26; 1519:27r; 1531:14r.³⁶

9. Resp.

7547. IV.

Ex nos- ter * advé- ni- et Chris- tus. †Quem Jo-

hán- nes pre- di- cá- vit Agnum es- se ven- tú- rum.

7547a.

∅. Ecce Agnus De- i : ecce qui tol-lit pec- cá-
 ta mun-di. †Quem Jo-hán- nes. ∅. Glória. 94*. †Quem.

R. feriale.

AS:pl.f.; 1519:27r; 1531:14r.³⁷

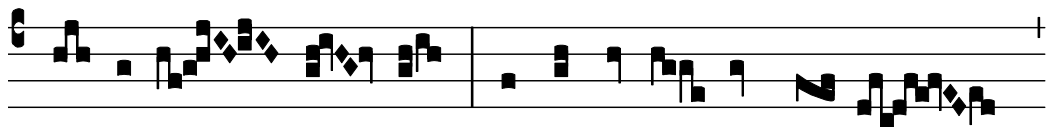
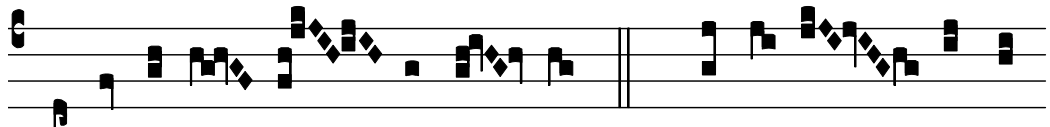
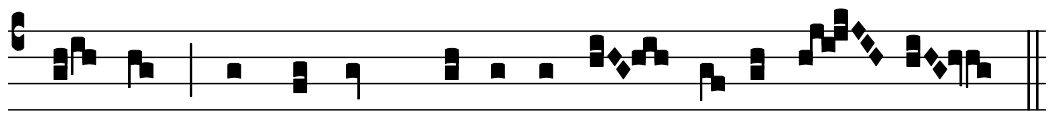

Resp. VIII.

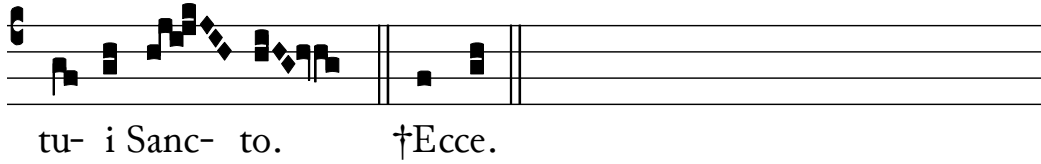

7085.

E-va * Hie-rú-sa-lem ó-cu-los et vi- de po-
 tén-ti- am Re- gis. †Ecce Salvá- tor ve- nit
 7085z.

sólve-re te a víncu- lo. ∅. De Sy- on ex hí-
 bit lex : et verbum Dómi-ni de Hie-rú-sa- lem.
 †Ecce. ∅. Gló-ri- a Pa-tri et Fí-li- o : et Spi-rí-

[*Ante Laudes.*]

Versus. Emitte Agnum Dómine. 64.

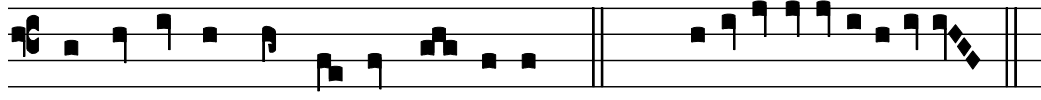
C *In Laudibus.*

AS:26; 1519:27v; 1531:14r.³⁸

2515. 1. Ant. I.v.

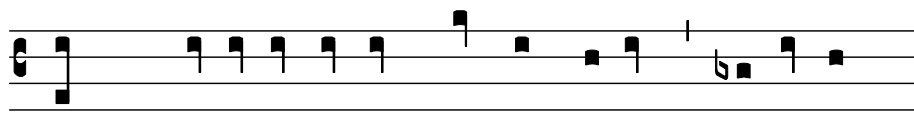

C-ce in nú-bi-bus * ce-li Dómi-nus vé-ni- et cum

po-testá-te magna al-le- lú-ya. *Ps.* Dóminus regnávít. (*xcij.*) [45].

AS:26; 1519:27v; 1531:14r.³⁹

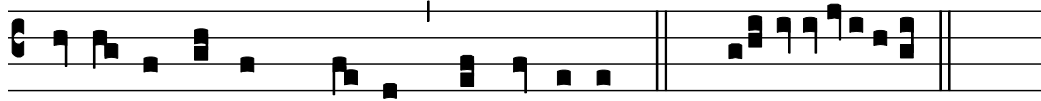
5281. 2. Ant. VII.iv.

Rbs * forti-tú-di-nis nostre Sy-on Salvá-tor

poné-tur in e- a mu-rus et antemu-rá-le : a-pe-rí-te portas

qui- a no-bíscum De- us al-le-lú-ya. *Ps.* Jubiláte. (*xcix.*) [46]. [14v.]

AS:26; 1519:27v; 1531:14v.

3. Ant.

VII.i.

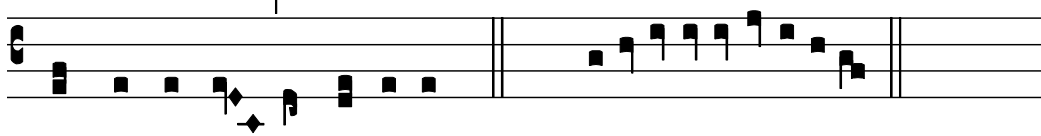

C-ce appa-ré- bit * Dómi-nus et non menti- é- tur :

2492.

si mo-ram fé-ce-rit expécta e-um qui- a vé-ni- et et

non tardá-bit al-le-lú-ya. *Ps.* Deus Deus meus. (*lxii.*) [47].

AS:26; 1519:28r; 1531:14v.⁴⁰

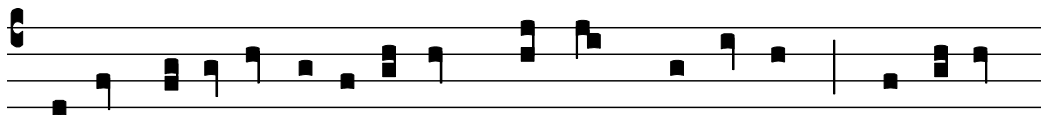
4. Ant.

I.i.

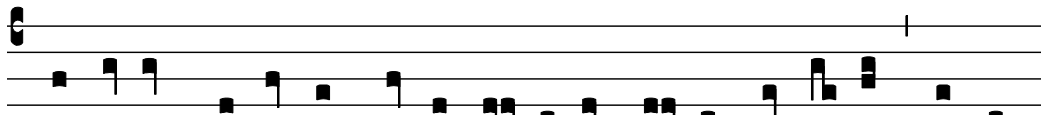

Ontes et col-les * cantá-bunt co-ram De-o laudem,

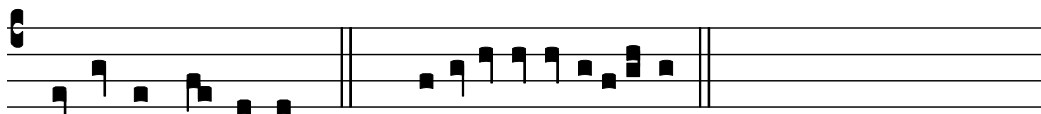
3805.

et ómni- a ligna silvá-rum plaudent má-ni-bus : quó-ni- am

vé-ni- et Dómi-nus domi-ná- tor in regnum e-térnum al-le-

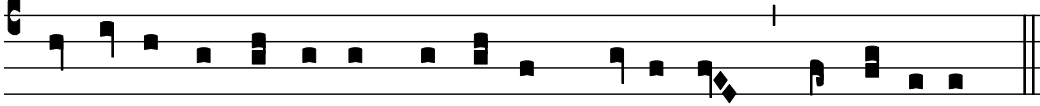
lú-ya al-le-lú-ya. *Ps.* Benedícite. (*Daniel. iij.*) [48].

AS:26; 1519:28r; 1531:14v.⁴¹

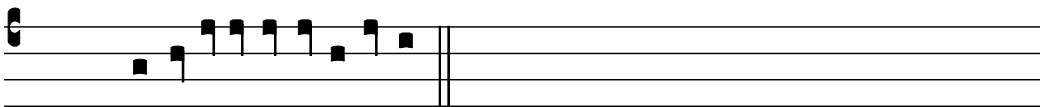
2508. 5. Ant.
III.iv.

C-ce Dómi-nus noster * cum virtú-te vé-ni-et, ut

il-lúmi-net ó-cu-los servó-rum su-ó-rum al-le-lú-ya.

Ps. Laudáte Dóminum. (*cxlviij.*) [*Éc.*] [49].

Capitulum. Rom. 15. [4.]

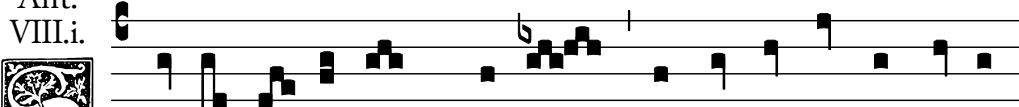
Quecúnque enim ⁴² scripta sunt | sunt : ut per paciéntiam et consolati-
ad nostram doctrínam scripta | ónem scriptuárum, spem habeámus.

Hymnus. Vox clara ecce íntonat. 67.

Ÿ. Vox clamántis in desérto. 68.

AS:26; 1519:28r; 1531:14v.⁴³

5064. Ant.
VIII.i.

Uper só- li- um * Da-vid et su-per regnum e-jus

se-dé-bit in e-térnum al-le-lú-ya. *Ps.* Benedíctus. 68*.

Oratio. Excita Dómine corda. 139.

Memoria de sancta Maria ut supra. 67.

¶ *Ad j.*

Ant. Ecce in núbibus. 153.

Ps. Deus Deus meus respice. (xxj.) [91].

¶ *Ad iij.*

Ant. Urbs fortitúdinis. 153.

Ps. Legem pone. (cxviiij. iij.) [132].

Capitulum. Quecúnque [enim]⁴⁴ scripta sunt. *ut supra.* 155.

R̄. et V̄. sicut in prima dominica adventus Domini ad omnes horas dicuntur. 79.

¶ *Ad sextam.*

Ant. Ecce apparébit Dóminus. 154.

Ps. Defécit. (cxviiij. vj.) [141].

Capitulum. [Rom. 15. 5-6.]

Deus autem paténtie et solátii
det vobis idípsum sápere in
alterútrum secúndum Jesum Chris-
tum : ut unánimes uno ore hono-

rificétis Deum et Patrem Dómini
nostri Jesu Christi. [R̄. Deo
grátias.]⁴⁵

¶ *Ad ix.*

Ant. Ecce Dóminus. 155.

Ps. Mirabília. (cxviiij. ix.) [150].

Capitulum. [Rom. 15. 13.]

Deus autem spei répleat vos omni
gáudio et pace in credéndo : ut

abundétis in spe et virtúte Spíritus
Sancti.

¶ *Ad [ij.]⁴⁶ vespervas.*

Ant. Sede a dextris. [311].

Ps. Dixit Dóminus. (cix.) [Éc.] [311].

Capitulum. Quecúnque [enim]⁴⁷ scripta sunt. [ut supra.] 155.

R̄. Tu exúrgens. 86.

Hymnus. Cónditor alme. 13.

℣. Rorate [celi désuper.

℞. Et pluant justum, aperiátur terra et gérmínet salvatórem.]⁴⁸

AS:27; 1519:28v; 1531:14v.⁴⁹

1565. Ant.
VIII.i.

E-á-ta es * Ma-rí-a que cre-di-dís-ti : perfi-ci-éntur in te que dicta sunt ti-bi a Dómi-no al-le-lú ya.

Ps. Magníficat. 69*.

Oratio. Excita Dómine corda. 139.

Memoria de sancta Maria.

Ant. Ne tíneas. 87.

Cum vero fuerint vespere de aliquo sancto vel commemoratio hac die : tunc ad memoriam de sancta Maria dicatur hec antiphona Ave María. 20.

¶ *Quotidie per ebdomadam quando de feria hec agitur dicantur ℣. et ℞. per⁵⁰ ordinem nocturnorum dominicalis historie, ita tamen quod Responsoria ferialia non omittantur.⁵¹*

¶ *Feria ij.*

Ad matutinas.

Lectio j. Esaie 5. [21-23.] Legenda 8.

VE qui sapiéntes estis in
óculis vestris : et coram
vobismetípsis prudéntes. Ve
qui poténtes estis ad bibéndum

vinum : et viri fortes ad miscéndam
ebrietátem. Qui justificátis ímpium
pro munéribus : et justíciam justí
aufértis ab eo. Hec dicit.

Lectio ij. [Esaie 5. 24-25.]

Propter hoc sicut dévorat
stípulam lingua ignis, et calor
flamme exúrit : sic radix eórum quasi
favilla erit : et germen eórum ut
pulvis ascéndet. Abjecérunt enim
legem Dómini exercítuum : et
elóquium sancti Israel blasphe-
mavérunt. Ideo irátus est furor

Dómini in pópulo suo : et exténdit
manum suam super eum, et percússit
eum. Et conturbáti sunt montes, et
facta sunt morticína eórum : quasi
stercus in médio plateárum. In
ómnibus his non est avérsus furor
ejus : sed adhuc manus ejus exténta.
Hec dicit [Dóminus].

Lectio tertia. [Esaie 5. 26-30.]

ET elevábit Dóminus signum in
natióibus procul : et sibilábit
ad eum de finibus terre. Et ecce
festínus velóciter véniet : et non est⁵²
deficiens neque labórans in eo. Non
dormitábit neque dórmiet : neque
solvétur cingulum renum ejus : neque
rumpétur corrígia calciaménti ejus.
Sagítte ejus acúte : et omnes arcus
ejus exténti. Ungule equórum ejus ut

silex : et rote ejus quasi ímpetus
tempestátis. Rugítus ejus ut leónis,
rúgiet ut cátuli leónum : et frendet et
tenébit predam et amplexábitur, et
non erit qui éruat. Et sonábit super
eum in die illa sicut sónitus maris.
Aspiciémus in terram et ecce ténebre
tribulatiónis : et lux obtenebráta est
in calígine ejus. Hec dicit.

[In laudibus.]

AS:27; 1519:28v; 1531:14v.⁵³

2104. Ant.
VII.i.

E ce-lo vé-ni-et * Domi-ná-tor Dómi-nus : et in
ma-nu e-jus honor et impé-ri-um. *Ps.* Benedíctus. 65*.

¶ *Ad vesperas.*

AS:27; 1519:28v; 1531:14v.⁵⁴

2542. Ant.
IV.v.

C-ce Rex ve-nit * Dómi-nus terre : et ipse áufe-ret
ju-gum capti-vi-tá-tis nostre. *Ps.* Magnícat. 60*.

¶ *Feria iij.*

[Ad matutinas.]

Lectio prima. Esaie 6. [1-3.] Legenda 9.

N anno quo mórtuus est rex Ozias vidi Dóminum sedéntem super sólium excélsu[m] et elevátu[m] : et ea que sub ipso erant replébant templu[m]. Séraphin stabant super illud : sex ale uni, et sex ale álteri. Duábus velábant

fáciem ejus : et duábus velábant pedes ejus, et duábus volábant. Et clamábant alter ad álteru[m] : et dicébant, Sanctus, sanctus, sanctus Dóminus Deus exercítuum : plena est omnis terra glória ejus. Hec.

Lectio ij. [Esaie 6. 4-5.]

ET commóta sunt superliminária
cárdinum a voce clamántis : et
[15r.] domus impléta est fumo. Et dixi, Ve
michi quia tácuí, quia vir pollútus

lábiis ego sum, et in médio pópuli
pollúta lábia habéntis ego hábito : et
regem Dóminum exercítuum vidi
óculis meis. Hec.

Lectio iij. [Esaie 6. 6-7.]

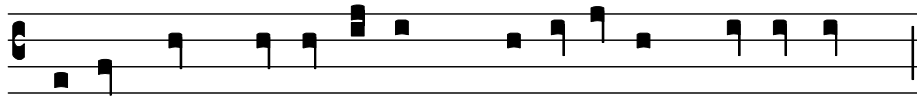
ET volávit ad me unus de séra-
phin, et in manu ejus cálculus
quem fórcipe túlerat de altári : et
tetígit os meum et dixit, Ecce tetígit⁵⁵

hoc lábia tua, et auferétur iníquitas
tua et peccátum tuum mundábitur.
Hec dicit.

[In laudibus.]

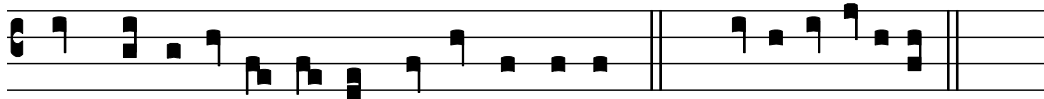
AS:27; 1519:28v; 1531:15r.

Ant.
IV.v.

5065.

Uper te Hie-rú-sa-lem, * o-ri-é-tur Dómi-nus :

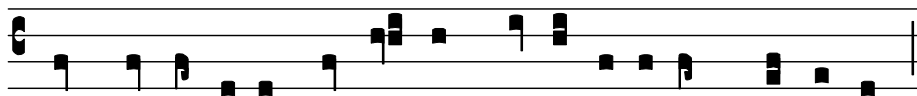

et gló-ri-a e-jus in te vi-dé-bi-tur. Ps. Benedíctus. 59*.

Ad vesp̄as.

AS:27; 1519:29r; 1531:15r.⁵⁶

Ant.
V.i.

5506.

Ox clamántis in de-sér-to * Pa-rá-te vi- am Dómi-ni :

rectas fá-ci-te sémi-tas De- i nostri. Ps. Magníficat. 62*.

¶ *Feria iiij.*

[*Ad matutinas.*]

Lectio j. Esaie 6. [8-9.] Legenda 10.

ET audivi vocem Domini dicentis, Quem mittam, et quis ibit ex nobis? ⁵⁷ Et dixi, Ecce ego : mitte me. Et dixit,

Vade : et dices populo huic, Audite audientes, et nolite intelligere : et videte visionem, et nolite cognoscere. Hec dicit.

Lectio ij. [Esaie 6. 10-13.]

EXcaeca cor populi hujus, et aures ejus aggravata, et oculos ejus claude : ne forte videat oculis suis et auribus suis audiat : et corde suo intelligat et convertatur et sanem eum. Et dixi, Usquequo Domine? Et dixit, Donec desolentur civitates absque habitatore et domus sine homine : et

terra derelinquetur ⁵⁸ deserta. Et longe faciet Dominus homines : et multiplicabitur que derelicta fuerat in medio terre, et adhuc in ea decimatio. Et convertetur, et erit in ostensionem sicut therebintus : et sicut quercus que expandit ramos suos. Semen sanctum erit id quod steterit in ea.

Lectio iij. Esaie 7. [1, 2.]

ET factum est in diebus Achaz filii Joathan, filii Ozie regis Juda : ascendit Rasin rex Syriae, et Phacee filius Romelie rex Israel in Hierusalem ad preliandum contra eam : et non potuerunt debellare eam.

Et nuntiaverunt domui David : dicentes, Requievit Syria super Effraim. Et commotum est cor ejus et cor populi ejus : sicut moventur ligna silvarum a facie venti. Hec dicit.

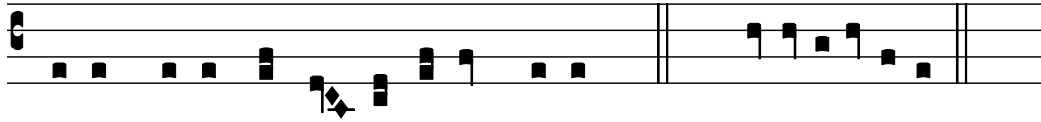
[*In laudibus.*]

AS:28; 1519:29r; 1531:15r. ⁵⁹

2525. Ant.
VIII.i.

C-ce mitto * an-ge-lum me- um : qui pre-pa-ra-bit

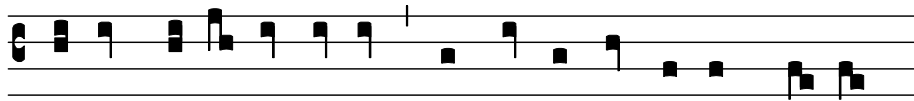

vi- am tu- am ante fá-ci- em tu- am. *Ps. Benedíctus. 68**.

¶ *Ad vesp̄as.*

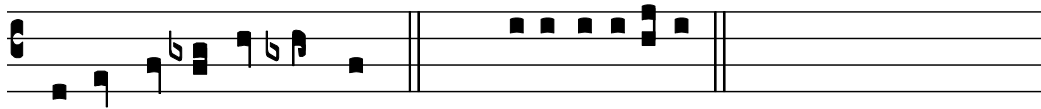
AS:28; 1519:29r; 1531:15r.⁶⁰

Ant.
IV.viii.

4970.

Y-on reno-vá-be-ris, * et vi-dé-bis justum tu- um

qui ventú-rus est in te. *Ps. Magníficat. 60**.

¶ *Feria quinta.*

[*Ad matutinas.*]

Lectio prima. Esaie 7. [3-6.] Legenda II.

T dixit Dóminus ad Esáiam,
Egrédere in occúrsum Achaz
tu et qui derelíctus est Jasub
filius tuus, ad extrémum aqueductus
piscíne superióris in via Agri fullónis :
et dices ad eum, Vide ut síleas. Noli
timére : et cor tuum ne formídet a
duábus caudis titiónum fumigántium

istórum in ira furóris Rasin regis Sýrie
et filii Romélie : eo quod consílium
iníerit contra te Sýria in malum et
Effraim et filius Romélie dicétes,
Ascendámus ad Judam et suscitémus
eum, et avellámus eum ad nos : et
ponámus regem in médio ejus filium
Thábeel. Hec dicit.

Lectio ij. [Esaie 7. 7-9.]

Hec dicit Dóminus Deus, Non
stabit et non erit istud : sed
caput Sýrie Damáscus, et caput

Damásci Rasin. Et adhuc sexagínta et
quinque anni : et désinet Effraim esse
pópulus, et caput Effraim Samária : et

caput Samárie filius Romélie. Si non
credidéritis : non permanébitis. Hec

dicit Dóminus.

Lectio tertia. [Esaie 7. 10-16.]

ET adjécit Dóminus loqui ad
Achaz dicens, Pete tibi signum
Dómino Deo tuo in profúndum
inférni : sive in excélsu supra. Et
dixit Achaz, Non petam : et non
tentábo Dóminu. Et dixit, Audíte
ergo domus David. Nunquid parum
vobis est moléstos esse homínibus,
quia molésti estis et Deo meo ?
Propter hoc dabit Dóminus ipse vobis

signum. Ecce virgo concípiet et
páriet filium : et vocábitur nomen
ejus Emmánuel. Butýrum et mel
cómedet : ut sciat reprobáre malum et
elígere bonum. Quia ántequam sciat
puer reprobáre malum et elígere
bonum : derelinquétur terra quam tu
detestáris a fácie duórum regum
suórum. Hec.

[*In laudibus.*]

AS:28; 1519:29r; 1531:15r.

5209. Ant.
VIII.i.

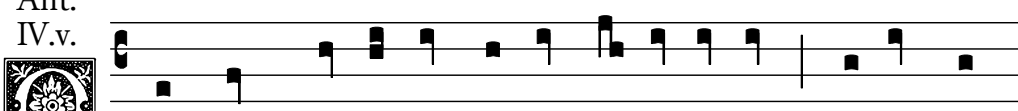

U es * qui ventú-rus es Dómi-ne: quem expectámus
ut salvum fá- ci- as pópu-lum tu-um. *Ps.* Benedíctus. 68*.

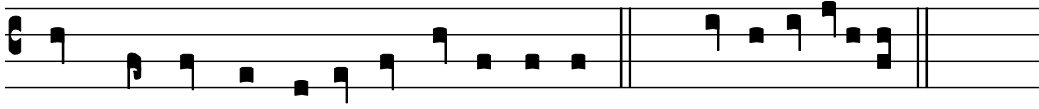
¶ *Ad vespas.*

AS:28; 1519:29r; 1531:15r⁶¹

4493. Ant.
IV.v.

Ui post me ve-nit * ante me factus est : cu-jus non

sum dignus cal-ci- aménta sólve-re. *Ps. Magníficat. 60**.

¶ *Feria vj.*

[*Ad matutinas.*]

Lectio prima. Esaie 7. [17-19.] Legenda 12.

Addúcet Dóminus super te et super pópulum tuum et super domum patris tui, dies : qui non venérunt a diébus separatiónis Effraim a Juda cum rege Assyriórum. Et erit in die illa sibilábit Dóminus musce que est in

extrémo flúminum Egipti : et api que est in terra Assur : et vénient et requiescent omnes in torréntibus [15v.] vállium et in cavérnis petrárum, et in ómnibus frutécis et in univérsis foramínibus. Hec dicit.

Lectio secunda. [Esaie 7. 20-22.]

IN die illa radet Dóminus in novácula condúcta in his qui trans flumen sunt in rege Assiriórum : caput et pilos pedum et barbam univérsam. Et erit in die illa nútriet

homo vaccam boum et duas oves : et pre ubertáte lactis cómedet butýrum. Butýrum enim et mel manducábit omnis qui relíctus fúerit in médio terre.

Lectio iij. [Esaie 7. 23-25.]

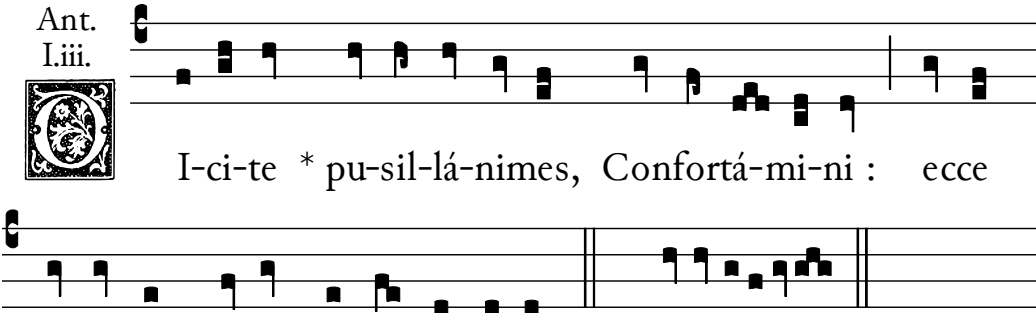
ET erit in die illa, Omnis locus ubi fúerint mille vites, mille argénteis et in spinas et in vepres erunt. Cum sagíttis et arcu ingrediéntur illuc. Vepres enim et spine

erunt in univérsa terra : et omnes montes qui in sárculo sarriéntur. Non véniet illuc terror spinárum et véprium : et erit in pásqua⁶² bovis, et in conculcatióne pécoris. Hec dicit.

[*In laudibus.*]

AS:29; 1519:29r; 1531:15v.⁶³

2204. Ant.
I.iii.

O I-ci-te * pu-sil-lá-nimes, Confortá-mi-ni : ecce
Dómi-nus De-us noster vé-ni-et. *Ps.* Benedíctus. 52*.

¶ *Ad vespas.*

AS:29; 1519:29v; 1531:15v.⁶⁴

1763. Ant.
VII.i.

Antá-te Dómi-no * cánti-cum no-vum : laus e-jus ab
extrémis terre. *Ps.* Magnícat. 67*.

¶ *Sabbato.*

[*In laudibus.*]

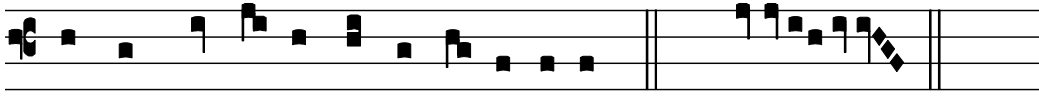
AS:29; 1519:29v; 1531:15v.

Ant.
I.v.

E-vá-bit * Dómi-nus signum in na-ti-ó-ni-bus : 3607.

Ebdomada ij. adventus Domini.

et congre-gá-bit dispérsos Isra-el. *Ps. Benedíctus. 52**.

V. Vox clamantis.⁶⁵ 68.

Oratio ut supra. 139.

*[Hoc sabbato fiet servicium de sancta Maria ut in precedenti sabbato si poterit propter predicta impedimenta et tunc precedens antiphona dicatur ad memoriam.]*⁶⁶

Notes, pages 137-166.

¹ 1519:2r.

² SB:lxxix.

³ SB:lxxix.

⁴ 1519:2v.

⁵ SB:lxxix.

⁶ 'Quodcunque festum in ii. Dominica, iii. vel iv. Adventus Domini contigerit, differatur in crastinum. Nisi sit festum Dedicationis vel Festum Loci. Ista duo festa non debent differri nisi quando contingunt in prima Dominica Adventus, vel in Dominica in Passione Domini et Palmarum, et Dominica in Albis, vel in Dominica S. Trinitatis, vel in Dominica Reliquiarum.' *Crede Michi*, 1495. [SB:lxxxii. fn.]

⁷ 1519:24r. sets 'super' A.C.

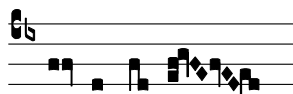
⁸ 'de sancta', 1519:24r.

⁹ In AS:23. 'Christus' is set G.FDED. In 1519:24v. 'predicávit' is set FE.FG.FCED.FDEFE. In BL-52359:12v. 'Christus' is set G.FECED; 'predicávit' is set FE.FG.FECED.FDFFE.

¹⁰ 'versiculi sicut', 1519:24v.

¹¹ 1519:24v. indicates 'Lectio prima : Et incurvabitur homo.' [Esaie 5 : 15].

¹² 1519:24v. sets 'Hierúsalem' thus:

Hie- rú-sa-lem

In 1519:24v. 'Conciliárius' is set F.GAGAB_b.A.AB_b.A.A; 'te noli' is set AGFFDG AGAB_b.G.F. AS:23. sets 'meróre' EF.GAG.AB_b.A. In BL-52359:12v. 'et liberábo te noli' is set A.F.AC.CB_b.A.AF AGFFDG.AGAB_b.G.F.

1519:24v. sets 'liberábo te, noli timére' thus:

li-be-rá- bo te ; no- li timé- re.

In SB:lxxxii. the \mathfrak{V} . ends incorrectly 'ego sum Dóminus.'

¹³ In AS:23. 'cum' is set B_b.AB_b.AB_b.DCB_b.CB_b.AGAB_b.AG. 1519:25r. sets 'erit' DCDEFG.F. AS:23. BL-52359:13r. and 1519:25r. have B_b at 'etérnum'. However, B₃ seems called for; this reading is supported by many non-Sarum sources in CANTUS. In AS:23. the first neume of 'impérium' is missing. In SB:lxxxiii. and 1531:13r. the \mathfrak{V} . has 'in virtúte'. In BL-52359:13r. 'die' is set DE.EDCDCBA; the second 'Dóminus' is set C.CCC.A.

¹⁴ AS:23. has no flats until 'áuferet'. 1519:25r. has no flat at 'áuferet'; the final note of 'Hierúsalem' is D.

¹⁵ Maximi Homilia secunda de eodem Adventu pp. 193, 194. [SB:lxxxiv.]

¹⁶ SB:lxxxiv. has 'partem quandam'.

¹⁷ SB:lxxxiv. has 'stat, jacet'.

¹⁸ In 1519:25v. 'Corónam' is set C.DCDEFG.F; 'in cápite' begins in the same way: C DCDEFGFED. In AS:24 only the final B of 'cápite' has a flat. AS:24. sets 'terrárurum' thus:

terrár- rum.

1531:13v. has 'Ecce Dóminus véniet . . . cápite ejus.' In BL-52359:13v. 'Ecce Dóminus . . . Israel' appears a whole tone higher--this produces a whole tone below the finalis at 'Israel'; 'noster' is set CB.A; 'cápite' is set DCDFGFEFDCAGA.A.ACAGABAG.

¹⁹ SB:lxxxv. has 'esse arbítror'.

²⁰ SB:lxxxv. has 'Evangélium, inquam,'.

²¹ In 1519:25v. 'consolátur' is set G.G.A.G; 'consolábor' is set G.G.A.G. In AS:24. 'in' of 'in Hierúsalem' is simply G. BL-52359:13v. has 'consolabátur', set G.G.G.A.G; consolábor is set G.G.A.G.

²² [*Maximi homil. ut supra. p. 194.*] [SB:lxxxvi.]

²³ SB:lxxxvi. omits 'et'.

²⁴ 'múndata', SB:lxxxvi.

²⁵ SB:lxxxvi. omits 'hóminum'.

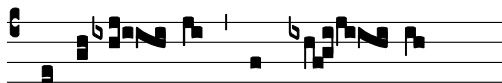
²⁶ In AS:24 'Surge' begins with a virga, G. AS:24 has 'plantábo'. BL-52359:13v. has no flat at 'Jerúsalem'; a flat appears at 'tuis'; 'convértere' is set G.A.GAGFG.GF; 'Deum' is set CBCBA.A; 'letáre' is set C.DED.DB.

²⁷ In Evangelia, Lib. 1. Homil. 1. Greg. *Op. Tom. I. col. 1436. § 1.* [SB:lxxxvii.]

²⁸ 'Salvátor', 1519:26v.

²⁹ 1519:26v. has no flats before 'oriéntem', but has flats from 'redemptiónis Jude' through 'véniet'.

In AS:25. 'Samária ad portam' is set thus:

Samá-ri- a ad por- tam

In AS:25. 'preparábitur' is set thus:

∅. Et pre-pa- rá- bi-tur

In BL-52359:14r. 'réspicit' is set G.G.GEFEDEED; 'ecce' is set CACAGBGAB.A. BL-52359:14r. has no flat at 'véniet'.

³⁰ Gregor. ubi s. § 1. [SB:lxxxviii.]

³¹ 'quia et', SB:lxxxviii.

³² 'postque', SB:lxxxviii.

³³ In 1519:26v. 'verbum' is set AGG.FG; 'et ad' is set D D.

Notes.

⁶⁴ In AS:29. 'novum' is set D.C. SB:xcvii. has 'in extrémis'.

⁶⁵ This \mathcal{V} . appears here, after the Antiphon because normally the service will be the Full Service of the Blessed Virgin, and the feria of Advent will be a Commemoration.

⁶⁶ US-II:25.